Перець

ЦІНА 2 КРБ.

№ 21—22 (104—105) КИЇВ, ЛИСТОПАД 1946 р.

ЖУРНАЛ САТИРИ Й ГУМОРУ

РІК ВИДАННЯ V

За тих, що відстояли волю трудящих,
За тих, чия слава сягає висот,
За вірних синів, за найкращих із кращих
Віддасть голоси український народ.

Малюнок В. Гливенка

Консультація перця

Коли ж кінець-кінцем буде виведено англійське військо з Греції та Єгипту? — запитує тов. КРАВЕЦЬ.

Відповідь: На таке, приблизно, запитання ми вже відповідали, але з того часу ситуація змінилась.

Як передають нам із досить таки певного джерела, англійське військо буде виведено з Греції і з Єгипту — у вівторок. При чому із Греції англійське військо буде виведено до Єгипту, а з Єгипту в Грецію.

Диктатор Іспанії генерал Франко — фашист чи націст? — цікавиться тов. ТОНКИЙ.

Відповідь: І фашист і націст. Хоч англійський міністр Бевін силкується довести, що він чистопородний лейборист, а державний секретар США Бірнс наполягає на тому, що він і демократ, і республіканець.

Чому партії Маніу й Братіану в Румунії звуться «історичними»? — запитує т. КОВАЛЬ.

Відповідь: Було та загуло. Тепер ці партії вже не «історичні», а істеричні. До істерики їх довів румунський народ, викресливши на останніх виборах обидві реакційні партії з історії демократичної Румунії.

В ОСТАННЮ ГОДИНУ

Калькутта. В ряді міст Індії відбулися збройні сутички між мусульманами та індусами. Віцекороль прийняв сьогодні делегації обох сторін і запевнив кожну з них, що британські власті цілком підтримують їх справедливі вимоги.

Варшава. Британський посол у Варшаві відвідав польського міністра закордонних справ і заявив йому протест проти розповсюджування польською пресою неправдивих і тенденційних інформацій про гадані події в Індії. За інформаціями польських газет, англійськими військами було нібито вбито 6.000 тубільців, в той час, як фактична кількість убитих не перевищує навіть 5946 чоловік.

Афіни. Як повідомляють газети, грецький король користується великою любов'ю своїх підданих: за останні п'ять днів не було відмічено ні одної спроби замаху на його життя.

Лондон. Відомий противник расової теорії, південно-африканський прем'єр Сметс заявив, що його уряд проведе найближчого часу ряд глибоких реформ, які остаточно ліквідують дискримінацію тубільного населення. Наприклад, флірт негритянки з особою білої раси каратиметься в майбутньому вже не трьома роками тюрми, як це було досі, а лише двома з половиною. В найближчому двадцятиріччі передбачається також скорочення строку кари за споживання неграми пива.

ПО ГІММЛЕРІВСЬКІЙ ТАКСІ...

Українсько-німецькі націоналістичні запроданці знайшли собі нового хазяїна — англо-американських реакціонерів.

Довго їх дресирували
Лисі пруські генерали,
Потім їх іще тесав
Власноручно Гіммлер сам.
Шліфував, стругав до того,
Що вони один на 'дного
Стали, зрештою, похожі,
Як стовпи у загорожі.
Потім кинув їм ножа
і гарикнув:
— Ну, гуджа!..
І кати плоскоголові
Побрели по пояс в крові,
В крові рідного народу.
Гіммлеру ж таки в догоду
Всіх на бантину тягли.
І вдоволені були,
Якщо пан, а чи підпанок
Дасть сосиску на сніданок.
В основному ж вся ця свита
Їла в Геббельса з корита.

...Раптом Геббельса не стало.
Чухраїнство почухрало,
Скільки духу, в інший хлів,
Вже до інших хазяїв,
Під котеджем в дяді Сама
Нині їхня схрона-яма.
Стрів їх радо й дядя Сміт:
— А-а, привіт, — сказав, — привіт!
А чого в такій ви тузі?! —
Словом стрілися, мов друзі.
Їх нові пани шанують,
Ребра, зуби ремонтують, —
Гулі зводять та синці,
Масажують їм рубці.
Чухраїнці в англо-саксів
Йдуть по гіммлерівській таксі...
Правда, все це шито-крито,
Хоч і тут таке ж корито,
Кухня та ж, і та ж програма
В дяді Сміта й дяді Сама.
Ну, а раз одна програма, —
Буде й доля в них та сама.

Сергій **ВОСКРЕКАСЕНКО**

ПЛАН І ЛЮДИ

Керуючий трестом «Советсквугілля» тов. Новіков невиконання програми вуглевидобутку намагається пояснити тим, що, мовляв, тресту дали завищений план.

Малюнок О. Козюренка

— Мені здається, що наш начальник і є та «об'єктивна умова», що заважає нам виконувати план.

Малюнки О. Козюренка

„Прогресивне КАБАРЕ"

Ми на американській землі. З перших же кроків дістаємо нагоду дізнатись, що таке американська гостинність.

Червоні палітурки наших закордонних паспортів справляють на американських митних чиновників і полісменів враження, яке добре вже відоме радянським людям з невмирущого вірша В. В. Маяковського.

Чиновники й полісмени організовано атакують наші чемодани. Вони грубо й безцеремонно перетрушують білизну, носові хустки, костюми, шукаючи оту страшну «більшовицьку пропаганду», про яку вдень і вночі кричить херстівська преса і радіо.

Нарешті, тригодинні митні формальності закінчено. Вступаємо в рай американської демократії й прогресу.

СВОБОДА ПРЕСИ ПО-АМЕРИКАНСЬКИ

Теперішні американські державні діячі, ділки і журналісти розхвалюють американську свободу слова й свободу преси на всіх міжнародних конференціях. І ось ми на власні очі і на власному досвіді знайомимось з цією свободою та з її творцями.

Кожен наш крок, кожен виступ, кожна заява перекручуються американською пресою. Нам приписується те, чого ми не говорили. В деяких газетах з'являються навіть статті і замітки, що ми — це не ми, а «підступні агенти чека», переодягнені у Паламарчука, Стефаника, Гайдай, Паторжинського й Малишка. Американського читача залякують; мовляв, вони приїхали робити в Америці «червону революцію».

Так вони пишуть.

А ось, що вони говорять.

В Нью-Йорку на одній прес-конференції, коли ми розказали про радянську пресу, американські журналісти засипали нас безліччю компліментів. Ви, мовляв, симпатичні, культурні, дотепні люди. З вами, мовляв, дуже приємно в товаристві.

— А ви б,— кажу,— й написали в своїх газетах, що ось приїхали хороші, симпатичні, культурні люди, представники українського народу, і дуже хочуть сприяти зміцненню дружби американського й радянського народів...

— О, нон, нон.. .ні! Так ми писати не можемо.

— Чому?

— Редактор ніколи не надрукує таких рядків.

— Але ж у вас свобода слова, свобода преси?!

— Так, так... Але редакція газети не може платити гонорар за те, що ми думаємо й говоримо. Вона платить тільки за виконане замовлення.

(ДОРОЖНІ НОТАТКИ)

— Як же це так: думати й говорити одне, а писати інше?! — дивуюсь я.

— Бачите, містер Малишко, кожен американець може думати, що йому забагнеться. Але долари він може одержати лише за те, що подобається тому, хто платить ці долари.

Не треба мати дуже багату фантазію, щоб уявити, що подобається тим, хто платить долари цим журналістам.

ЖУРНАЛІСТ-ПРОВОКАТОР

А ось іще один тип журналіста. Познайомились ми з ним у Торонто (Канада). На пресконференції кореспондент газети «Телеграм» наговорив нам купу компліментів. А назавтра цей містер надрукував у своїй газеті брудний пасквіль на нашу делегацію.

Другого дня ми поїхали подивитись знаменитий Ніагарський водопад. Повертаючись до Торонто, заїхали до одного фермера-українця. Коли, бачимо, слідом за нами майнула якась машина. А за хвилину до двору заходить отой містер з газети «Телеграм». Нас він, звичайно, «не впізнав» і звернувся до фермера:

— Я збився з дороги. Скажіть, будь ласка, де тут шлях на Торонто?

Фермер знизав плечима.

— Як, хіба містер не тутешній? Оце шосе й веде на Торонто.

Кореспондент «Телеграм», не подякувавши, вибіг з двору, а за якийсь час повернувся до садиби фермера з полісменами.

— Я думав, що ви чесний канадієць, — засичав містер на фермера, — а ви дружите з більшовиками!..

У фермера було вчинено справжній трус. Полісмени шукали в нього «більшовицьку пропаганду», залишену «отими червоними агентами Москви». Ясно, що нічого вони не знайшли,

але містер з редакції «Телеграм» мав нагоду довести нам, що він не лише продажний журналіст, а й провокатор — агент поліції.

«ПРОГРЕСИВНІ КАБАРЕ»

У Нью-Йорку я мав нагоду познайомитись з останнім досягненням американської демократії — «прогресивними кабаре». Спочатку я подумав, що це якісь клуби, де збираються передові американці подискутувати про проблеми прогресу і де, після дискусій, відбуваються вечори самодіяльності або концерти. Насправді ж це звичайні кабаре з тою відміною, що до такого «прогресивного» кабаре може зайти негр і потанцювати з білою дівчиною, або білий кавалер може запросити до танцю чорну даму. Оце й увесь «прогрес». Далі кабаре він не розповсюджується. Негри як були, так і залишаються в Америці безправними, «чорними». Для них окремі квартали, окремі вагони трамваю, негра можна образити, побити, вбити. Білий за це не відповідатиме перед судом...

СТЕЧИШИНИ Й ПАНЧУКИ

Американсько-канадська бандерівська агентура розгорнула проти нас шалену кампанію.

Бачачи, що симпатії заокеанських українців на нашому боці, українські націоналісти вдалися до різних провокацій і наклепів, щоб зірвати наші виступи й прес-конференції.

На одному мітингу в Канаді редактор української фашистської газетки Стечишин та його підручні випустили на сцену двох собак. Таким хуліганським вибриком вони гадали зірвати наш виступ. Обурені слухачі вигнали з зали і собак і їхніх фашистських хазяїв.

З другим таким панком ми зіткнулися в США.

У Детройті, великому центрі автомобільної промисловості, купка українських націоналістів на чолі з якимсь провокатором Панчуком надрукувала в місцевій газеті заяву проти нашого приїзду. На прес-конференції в присутності багатьох журналістів ми, зачитавши цю заяву, спитали:

— Чи є тут присутній пан Панчук, що підписав цю наклепницьку заяву?

— Є! — відгукується Панчук.

— Так от що, пане. Розмовляти й дискутувати з вами ми не маємо наміру. Поки ви не залишите приміщення, ми не розпочнемо пресконференції!

Де й поділася зухвалість цього панка. Під дошкульні й глумливі репліки присутніх, Панчук, мов побитий собака, залишив прес-конференцію. Але назавтра разом з кількома своїми побратимами задумав влаштувати бойкот нашого мітингу.

Поначіплявши на себе плакати з закликом «бойкотуймо», вони стали пікетами на шляху до приміщення, де мав відбутися мітинг. А детройтські українці йдуть на мітинг і сміються з Панчука: «Що, ходиш, дурню? Ну, ходи, ходи!»

Три тисячі українців зібралися на цей мітинг. Але їм уже не пощастило вислухати правду про своїх радянських братів. Американський уряд продемонстрував нам, як він розуміє «свободу слова» й... заборонив українській радянській делегації виступати в Америці.

Не допомогли ні обурення, ні протести прогресивної американської громадськості, бо свобода слова, свобода преси, демократія існують у США лише для тих, у кого калитка туго набита доларами.

Андрій МАЛИШКО

ПРАВИЛЬНА ВІДПОВІДЬ

Малюнок М. Сліпченка

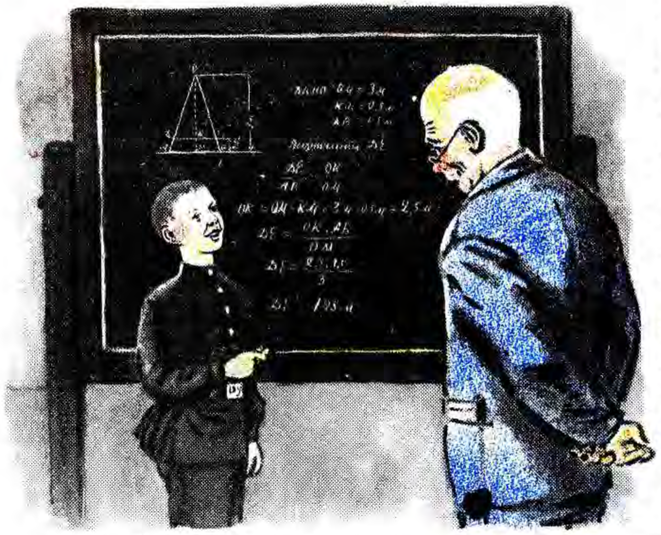

— Молодець, Альошкін, правильно вирішив задачу!
— Кадри вирішують все!

ДВАДЦЯТЬ ТИСЯЧ ТОНН

Герасим Запорожець, уславлений машиніст врубової машини в «Сталінвугіллі» на шахті № 27 «Сніжнянантрациту», прийняв у себе кореспондента американської газети...

Воно, розуміється, можна було б так от почати оповідання та й розповісти про бесіду Герасима Запорожця з закордонним кореспондентом, та навряд чи Герасим Запорожець схоче балакати з кореспондентом закордонної газети, та ще такої, що від неї одгонить Херстом...

Та давайте вже припустимо, що він прийняв і побалакав.

Не дуже приємна ця була справа для т. Запорожця, але він прийняв...

Закордонний кореспондент і говорить тов. Запорожцеві:

— Рекорди б'єте? 14 500 тонн вугілля в місяць на одну врубову машину даєте? Замість 4000!?

— Даю! — каже т. Герасим Запорожець.— Та хіба я тільки сам це роблю? Он і Ференчук, і Іван Ізотов, і Безчеревний, і Стойчук, і Чабанов, і Решетняк...

— Аматори рекордів? — кинув херстовець.

— А чому рекордів? Не рекордів, а нова організація роботи, заснована на досвіді, новий підхід до використання механізмів та шахтної техніки... І зовсім не рекорди, а планомірне збільшення видобутку вугілля на підставі раціоналізації виробництва — все! — одмахнувся тов. Запорожець.

— І 20000 тонн хочете дати?

— Хочемо, значить — дамо!

— Скажіть, містер Запорожець, а що вас приневолює так працювати? — запитав херстовець.

— Приневолює? — знизав плечима т. Запорожець.

— Ну, може я не так висловився? — забелькотів газетяр.

— А ви таки не так висловились,— посміхнувся Запорожець, — що не так, то не так! А ну, хай би вас приневолили поїхати в шахту, та й спробуйте в неволі дати 20000 тонн вугілля на врубову машину! Спробуйте!

— Великі заробітки? — кинув херстовець.

— Од заробітків не одмовляємось, та не в самих тільки заробітках справа!

— А в чім же?

— Не зрозумієте ви, пане, хоч би як я вам розтлумачував...

— Чому ж ні?—здивувався херстовець.

— Хіба ви зрозумієте, що таке право на труд, право на відпочинок, на освіту, на забезпечення,— що дає нам наша Сталінська Конституція? Хіба ви зрозумієте, що таке любов до Батьківщини й бажання бачити свою Батьківщину могутньою, квітучою, щасливою? Хіба ви зрозумієте горіння наше виконати план великих робіт п'ятирічки?

— У нас теж есть конституція! І в нас теж есть права! — спалахнув херстовець.

— Знаємо ми вашу конституцію і ваші права!.. Право на безробіття, право на плазування перед доларом! Право доларі! Право за долар оббріхувати Радянський Союз, його людей! Це ми знаємо! Чого ви до мене приїхали? Вам цікава наша робота? Ні! Вам за це грубі долари платять! А чи дам я 20000 тонн вугілля на врубову машину, чи не дам — вам однаково! Для вас краще, щоб я не дав! Тоді вугілля ваших вугільних королів дорожче буде, і вам більше платитимуть! А я дам, бо це справа моєї честі, справа честі всіх шахтарів наших! За моєю роботою стежить уся моя Батьківщина, я голос її чую: «Герасиме Запорожець! Давай! Країні вугілля потрібне!» І я дам! А як я й дам, ви все ж одно щось у своїх газетах набрешете! Ідіть з богом, не заважайте працювати!

. . . . . .

Херстовець не пішов.

Не пішов, бо херстовця у Герасима Запорожця не було, і Герасим Запорожець з ним не розмовляв.

І прекрасно!

Герасим Запорожець 20000 тонн вугілля на врубову машину за місяць дасть.

А херстовець все 'дно набреше на т. Запорожця — чи бачив він його, чи не бачив, чи балакав він із ним, чи не балакав.

Бо така вже в них конституція, і така вже в них свобода слова.

Остап ВИШНЯ.

НЕ ЗА ВАСНЕЦОВИМ

У Києві й досі не впорядкований трамвайний рух. Вагони трамваю часто ходять не за своїм маршрутом.

Малюнок К. Заруби

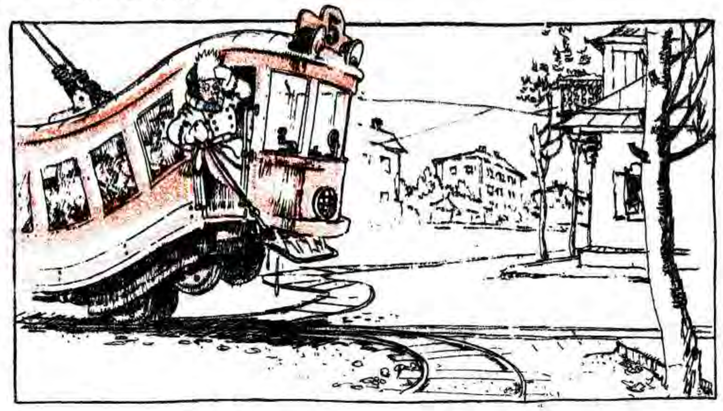

Витязь на розпутті

Про КЛУБ та книжку і ЯГОТИНСЬКУ ПЕРЕДВИЖКУ

ЗАПИСКИ ПЕРЦЯ

Ми приїхали в м. Яготин на Полтавщині.

Вечоріло.

Потім темніло...

ТРЕБА ЗНАЙТИ ГОТЕЛЬ

Робиться це так. Коли хтось прибуває по справах у Яготин, голова райвиконкому Сергій Маркович Крсек викликає техробітницю Уляну Федорівну.

— Треба знайти готель! — наказує.

Уляна Федорівна бере ціпок і мандрує по під хатами. Одному, дивись, знайде добре ліжко, іншого у когось на печі влаштує, а декому доводиться розквартировуватись тут же у приймальній голови і спати на тому дивані, що як на нього сідаєш, то провалюєшся аж до підлоги, а коли хочеш встати, то хвилин п'ять розгойдуєшся.

Власне, готель у Яготині є. Його райвиконком давно передав під охорону райпромкомбінату. Охорону, як видно, було організовано добре, бо за три роки тільки вікна, двері і шматок стіни розібрано. Все останнє цілісіньке. Кажуть, що навіть вивіска десь зберігається.

Отже, готель існує. А те, що нема дбайливих хазяїв,— не так страшно. Уляна Федорівна все влаштує, бо має великий досвід. Третій рік по під хати ходить. Де приймуть,— там вам і «готель» буде.

ЧИ Є В ЯГОТИНІ КЛУБ?

Якщо дивитися здаля,— то вроді є. На центральній вулиці височить він. Якщо ж підійти ближче, то...

— Скоро буде! — запевняє голова райвиконкому.

— Так що на весну, мабуть, все таки якось закінчимо,— кажуть в селищній раді.

— Та він уже є. Нема ще, правда, частини даху, стелі, підлоги, дверей і вікон. А клуб, як зданіє, готовий,— доводить технік цього дворічного будівництва Петро Дзюба.

Не мають культурного осередку яготинці. Учителі, агрономи, лікарі, що читають постійно доповіді, лекції на політичні і наукові теми, часто змушені ще думати: де читати?

Не вести ж їм своїх слухачів в оте «зданіє», в якому висвистують вітри, як і торік висвистували.

Сорок тисяч карбованців уже витрачено на цей каркас. Були молодіжні недільники, але не було підвід, матеріалу, інструменту. Були ухвали, рішення, постанови, розпорядження, були комісії, ревізії, а районного клубу як не було, так і нема.

— Скоро буде! Про культуру ми часто питання ставимо! — мовлять у райвиконкомі.

НА ЛИЖІ І... НА ВИСТАВУ!

Хороша молодь у Яготині. Не хоче вона нудитись.

При районному відділі культури і райкомі комсомолу завзято працює молодіжна культбригада, яка ставить п'єси, співає, танцює, читає вірші, гуморески.

— Де ж ви репетиції провадите?

— В хатах. Старих хазяїв, в цих випадках, просимо забиратись на піч, садовимо на покуті суфлера і репетируємо,— каже Олекса Колодій.

Коли п'єса готова,— культбригада проситься в школу, в піонерський клуб. Тоді з усього Яготина сходяться глядачі з стільцями і лавами на плечах. Сходяться на виставу.

— А як в школі не дозволяють ставити? — питаємо.

— Тоді ми забираємо костюми, грим і, якщо це взимку,— стаємо на лижі і вирушаємо на периферію, у сільські клуби. Не мусить же вистава пропадати! — розказує молода дівчина Таня Куніна.

За весну й літо п'ятдесят чотири вистави і концерти дала бригада в селах. П'ятдесят чотири рейди зробила пішки.

Дивно, як у такої молоді не вистачило запалу розкачати не тільки районних, а навіть обласних керівників. Добитись клубу!

...Зараз в одній з хат неподалеку від райвиконкому кожного вечора, до пізньої ночі, чути співи, танці.

— Що воно там за вечорниці щодня в отій хаті? — дивувались яготинські керівники. А коли розслідували цю справу, то виявилося, що це культбригада готується до наступної районної олімпіади.

«ЗАЇДАЄ ПЕРЕДВИЖКА.

Піти в кіно означає тут, що насамперед треба полагодити чоботи. Потім приготувати торбу харчів. Крім цього, слід мати поблизу того кіно родичів, щоб заночувати після сеансу. Коли все це є, тоді яготинці організуються в групи і вирушають. Ідуть вони годину, давно минуть Яготин, вийдуть у нічний степ, а кіно все ще не видно.

Аж ось і село Лісняки. І цукрозавод. І кінотеатр.

Не село йде в районний центр кіно побачити, а навпаки — районний центр в село чимчикує.

Чому?

— Заїдає передвижка,— говорять.

Пройшло два з половиною місяці, як завідуючий районним відділом кінофікації Василь Гудим передвинув ту «передвижку» у Полтаву, на ремонт.

Ремонтують і досі. Видно й там щось «заїдає».

В БІБЛІОТЕЦІ

Чисто. Побілено. Понад три тисячі книжок. Вісімсот читачів і... два стільці. З 10 годин ранку і до семи вечора йдуть відвідувачі. Йдуть учні, службовці, колгоспники. Та щось не йде (два з половиною роки вже) перший секретар райкому партії т. Фесенко. Ніяк не знайдуть сюди дороги і зав. райземвідділу, і начальник пошти, і голова райспоживспілки. Завідуючий фінвідділом тов. Краснов і сам тут книжок не бере, і робить усе, щоб інші не брали: за весь рік і карбованця не відпустив на обладнання і поповнення бібліотеки.

Зате голова райвиконкому Сергій Маркович Крсек дуже активний читач. За весь час він відвідав бібліотеку аж... тричі.

9 вересня 1944 року він узяв собі тут... «Буквар». Рівно через рік Сергій Маркович знову завітав до бібліотеки. Не знаємо, що трапилось у його самоосвіті — чи може зостався він на другий рік у тому ж класі, бо взяв Сергій Маркович ще один «Буквар» і «Арифметику».

На початку 1946 року голова райвиконкому попросив уже «Нескорені» Б. Горбатова і твори Короленка.

Відрізняється цей високошановний читач від останніх тим, що жодної книжки в бібліотеку поки що не повернув. Дуже довго читає.

«ПОЛТАВСЬКА МАНДОЛІНА»

Про культуру Яготина невсипуще дбає полтавський обласний відділ культури. Щотижня він шле поради — «як організувати в районному клубі» той чи інший вечір. Кілька місяців тому Яготин відвідали два обласних інспектори.

Довго вони вивчали стан, вивчали потреби району. Потім повернулися в Полтаву і через два місяці порадували молодь Яготинського району циркуляром, у якому сказано: «На ваш район заплановано одну мандоліну».

Що то за мандоліна, що вона має весь район обслужити,— не скажемо, бо не бачили. Не привезли ще її.

В САМОМУ ЦЕНТРІ

На широкій базарній площі — невеликий будиночок. «Буфет селищного споживчого товариства»,— гласить вивіска, ніби запрошує: заходьте!

Заходимо. На дверях замок, над ним об'ява. «Перерва на обід».

Пізніше виявилося, що тут буває три перерви: на сніданок, на обід і на вечерю.

Поблизу буфету — «Фотографія». Павільйон її — літня веранда. Повітря дуже свіже, бо один бік павільйону зовсім без шибок.

Розказують, що недавно заскочили сюди фотографуватись приїжджі чоловік з жінкою. Скинули кожухи і сіли в тому павільйоні перед апаратом. Він у костюмі, вона в платті.

Доки фотограф прицілювався,— клієнти ще терпіли. А саме тоді, як треба було завмерти на «видержці», — промерзли й чоловік сильно почав дриждати.

— Не ворушитись! Прошу посміхатись! — вимагав фотограф.

— Куди мені там до сміху, як я задубів чисто,— мовив розгніваний клієнт. Одяглися вони шиндко й подались.

Сказали, що приїдуть влітку.

...Приїдемо ще, мабуть, влітку і ми. Бо дуже хочеться глянути нам на той Яготин, який районні керівники, сподіваємось, перетворять таки на справжній осередок культури.

Для всього району!

Записки «Перця» опублікував

Степан ОЛІЙНИК

Малюнки К. АГНІТА

ПЕТРО ПАНЧ

Дружній шарж С. Самума

— Не забувайте, Петре Йосиповичу, що й ми запорожці.

КИРИЛО РОЖЕВИЙ ПЕРЕБУДОВУЄТЬСЯ

Наші зустрічі з критиком Кирилом Рожевим носили на собі печать штампу. Ми бачилися в певний час і в певних місцях: удень — по редакціях газет, вечорами — в клубі письменників.

А цього разу ми раптом здибалися на базарі.

— Продаєте? Купуєте? — запитав я Кирила Панасовича.

— Перебудовуюсь! — відповів критик.

— Я твердо вирішив покинути критику. Ну її к бісу! Маститих критикувати не виходить, бо не хочеться псувати взаємин, ну, а на початківцях далеко не заїдеш. Вирішив перейти на прозу. Прози у нас малувато, поле широке, можна розмахнутися. Що найголовніше в роботі прозаїка? Техніка. А я її знаю. Хіба я не зумію сюжетика зав'язати? А фабулою так читача закручу, що не одірветься. Ну, й кінець зроблю такий, якого ніхто не чекає. Одним словом, про це я не турбуюсь. Тут друга біда. Життя і людей малувато знаю. Так усе складалося, що прогалина вийшла. То в редакції сидиш, а то на засіданнях, а на вивчення життя часу не залишається.

— А ви, Кириле Панасовичу, поїхали б куди-небудь, подивилися... — порадив я.

— Друже мій, дорогий! — скрикнув Рожевий. — Сам рвуся впірнути в гущу. І в Донбас уже збирався, і в західні області, вже й командировочні давно розтратив. Та що ж поробиш, як не виходить. Побутове середовище заїдає.

— Але я знайшов метод,— озираючись, промовив Кирило Панасович. — Повідаю вам по секрету. Можна й дома сидіти і глибоко в життя пірнути. Ось подивіться на базар і скажіть мені, що це таке?

Від такого запитання я розгубився.

— Ну, базар, або ярмарок... Одним словом— продати, купити...

— Е, ні! — закрутив головою критик. — Ви утилітарно явища розумієте. Базар — це конгломерат життя! Подивіться, які тут типи, які пристрасті! Тут багато можна взяти.

Минув, як пишуть у романах, певний час і в одному з товстих журналів з'явилося оповідання Кирила Рожевого «Хустина». Зміст його такий.

Надя Лобода дуже хотіла служити в Червоній Армії, але її чомусь туди не приймали. Тоді вона переодяглася хлопцем і пішла в добровільці. Потім розповідалося про бойові діла Наді.

У першому бою всі молоді червоноармійці злякалися, а Надя — ні краплі. Усі бійці повзли до ворожих траншей, а Надя ішла на весь зріст, кидаючи в усі боки гранати. Потрапила якось вона в оточення, але не розгубилася. Знову переодяглася — тепер уже дівчиною, і втекла від німців. Після цього Надю Лободу перевели в інший підрозділ. А тим підрозділом, як виявилось, командував її наречений Грицько Вернидуб. Знаючи характер Грицька, Надя не відкрилася йому.

Якось в одному місті командир Вернидуб пішов на базар. Пішла туди і боєць Лобода. Вона побачила дуже красиву хустину, не витримала, купила її, і почала приміряти. На цю подію нагодився Вернидуб і тепер уже легко впізнав свою наречену. Спершу він нагримав на неї, а потім вони поцілувалися, взяли відпустку і поїхали додому.

Знову минув час і я знову зустрів Кирила Панасовича. Навіть не привітавшись, я вигукнув:

— Вітаю! Всіма фібрами! Читав захлинаючись!

— Ет, краще мовчіть! — махнув рукою Рожевий. — Ось краще подивіться...

І він тикнув мені в руки пакунок листів. То були листи від читачів, і, нема де правди діти, прикрі листи. Один писав, що оповідання фальшиве від початку і до кінця, другий запитував автора, де це він зустрічав своїх героїв, а третій радив авторові покинути перо і взятися за шило.

Я перечитав листи і глибоко зітхнув.

— Зрозуміли? — сказав Кирило Рожевий.— Ти сидиш, ти твориш, аж голова від натуги лисіє, а вони, замість того, щоб прочитати і подякувати,— аналізують. Народ пішов!..

— Бачу, що надаремно я перебудовувався. Краще бути критиком.

Лаврін ГРОХА

Ліричний поет

Рушив у село поет весною,
Ліг на травку під сосною.
Легко в нього на душі
Й став складати він вірші.

—Ой, село моє, село!
Ти ж таке, як і було.
Скільки радості та втіхи!
На хлівцях похилих стріхи,
Над хлівцями птиці, мухи...
На тинах висять кожухи,
У дворі брика теля,
І мене розвеселя. —
Так він пише не міркує,
На весь голос декламує.

Недалечко у канаві
Хлопчаки сидять лукаві,
Слухають вірші про стріху,
І аж душаться од сміху.
Віршика й собі складають
І поетові читають:

— Надто дуже прикру ваду
Маєте в собі ви, дядю,
Сили в вас ще парубочі,
Та підсліпуваті очі.
Киньте, радим від душі,
Отакі писать вірші.

В. ЧОРНОУС

✦

ЇХНІ ПОРТРЕТИ

Малюнки Бе-Ша.

ПІДЛАБУЗНИК

Він стойку вам зробить, впаде на живіт,
Попискувать буде в догоду, вищати,
Він буде вам тертись об ногу, мов кіт,
Щоб тільки ласенький шматочок дістати.

ДЖЕНТЛЬМЕН

Мов райдуга, галстук на ньому горить,
І вусики, й шляпа у нього по моді,
Коли ж він, як кажуть, почне кобенить,
То й коней биндюжнику вдержати годі.

ПРИХИЛЬНИК КРИТИКИ

— Критикуй і не зважай,
Каже, на особу!
А про нього скажеш — край,
Мститиме до гробу.

ДОРОГИЙ ПЕРЕЦЬ!

Я маю щастя бути читачем кам'янець-подільської районної газети «Сталінський клич». Редактор цієї газети т. Кислий вирішив сіяти тільки «разумное, доброе, мудрое», оголосив війну всім, хто зазіхав на чистоту мови.

Надумав якось наш ветфельдшер Н. написати до газети про погану роботу їздових. Сів і написав.

Чув я, що при редакціях є такі люди — літпрацівники, обов'язок яких підправляти те, що не зовсім складно написав селькор. Десь, можливо, підправляють пером, а в нашій райгазеті — голоблею. Розмахнулись і появився в номері 77 фейлетон, у якому хай не зовсім розумно, зате верескливо накинулись на селькора за недосконалість його мови.

Що ж, редакції мабуть видніше, як працювати з дописувачем. Її справа. Однак, читаючи фейлетон, де ганьблять людину, я оторопів: у перших же чотирьох рядках фейлетона шість граматичних помилок. Виходить, в чужому оці порошинку легше угледіти, ніж у власному — колоду. Перегорнув я сторінку газети, а там читаю ще й таке:

«...НЕДОЛІКИ в справі НЕПРАВИЛЬНОГО витрачання трудоднів...»

Може поясниш ти, Перче, якою мовою це написано. Я щось не розберу. Виходить так, як у тій приказці: самі в гріхах, як в реп'яхах, а ще й людей судять.

І. ГАЛИНЧЕНКО

Кам'янець-Подільський район,
Кам'янець-Подільської області.

ТОВАРИШУ ПЕРЕЦЬ!

Сталася прикра помилка. Замість того, щоб потрапити на «вітрину браку», продукція Чернівецької артілі «Швейник» та Станіславської артілі ім. Федьковича опинилася на базі й у крамницях Чернівецького міськпромторгу. Артіль «Швейник» пропонує нам 220 пар дитячих трусів, у яких одна штанина ширша за другу на 8—10 см., а артіль ім. Федьковича — дитячі карманчики з дірками й розмальовані (замість вишивки) хімічним олівцем.

Дуже просимо, товаришу Перець, допомогти Чернівецькому міськпромторгові вилучити з продажу й повернути цю продукцію артілям-бракоробам.

ГРУПА ПОКУПЦІВ (підписи)

м. Чернівці.

ШАНОВНИЙ ПЕРЕЦЬ!

З радістю повідомляю тебе, що в м. Кременчуці побудовано новий залізничний вокзал.

Водночас із сумом сповіщаю, що не мав я задоволення розглянути його всередині, посидіти в його теплі й затишку.

Як і сотні інших пасажирів, я лише зовні любувався вокзалом, коли годин вісім вибивав кругом нього чичітку, щоб не змерзнути.

— Такий порядок! — каже черговий. — Тих, хто не взяв ще квитка, він ні за яку ціну у вокзал не пускає.

Квитки тут продають за годину-півтори до відходу поїзда. І виходить така картина. Пасажир, який топтався на холоді півдоби і, нарешті, купив квиток, має щастя лише пробігти через новий кременчуцький вокзал. Невже ж його для того будували, щоб пасажири через нього тільки пробігали?

Поки що враження таке.

І. ШЕВЧУК

Градизький район
на Полтавщині.

Сніжок іде, метіль мете...

ЛІТО ВЗИМКУ

Малюнки В. Гливенка

Прийшла зима. У спортивних крамницях з'явився багатий вибір тенісних ракеток і гамаків.

КОЛИ РОЗЛУЧАЮТЬСЯ ДВОЄ?

Тоді, коли для дітей не будують снігових гірок.

І ДЕШЕВО, І ВЕСЕЛО

Прийшла зима. На базах деяких спортивних товариств немає лиж. Йдучи назустріч фізкультурним керівникам, подаємо конструктивний проект, як вийти з цього скрутного становища.

Київ перцю

ТОВАРИШУ ПЕРЕЦЬ!

В № 202 газети «Радянська Житомирщина» вміщено таку об'яву:

> «Нарсуд 3-ої дільниці м. Житомира розшукує гром. ФІРШТЕЙНА Меєра Фреймовича 1970 р. народження, який проживав в м. Житомирі, по Кафедральній, 25.
>
> Осіб, які знають місце його перебування, просять повідомити про це нарсуд 3-ої дільниці м. Житомира».

Я особисто знаю, що серед громадян м. Житомира не знайдеться жодного фантаста, який знав би місце перебування людини, що має народитись десь аж через 24 роки. Такі фантасти є лише в редакції газети «Радянська Житомирщина», яка «має своє місце перебування» по Гоголівській вул. № 10, — про віщо й повідомляємо нарсуд 3-ої дільниці м. Житомира.

М. БЛАЖУК

ДОРОГИЙ ПЕРЕЦЬ!

По вул. Воровського, № 40 у м. Києві містяться ремонтні майстерні тресту Головхліб.

Жалюгідне це підприємство, шановний Перче! Хоч працюють тут майстри першої руки, та, на превеликий жаль, не можуть вони показати своєї високої майстерності. Всі роботи мусять виконувати ще прапрадідівськими засобами. А їхні раціоналізаторські пропозиції ось уже третій рік складає собі у шухляду директор Ісаак Мойсейович Горбонос.

Так порадь, Перче, будь ласка, що нам робити?

Робітник Л. К.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Порада буде дуже проста: надішліть раціоналізаторську пропозицію до начальства Ісаака Мойсейовича, щоб вам дали нового директора, а «Перець» уже простежить, як на неї реагуватиме вище начальство.

ДОРОГИЙ ПЕРЕЦЬ!

Київська артіль «Трудрезина» виробляє так звані надувні гумові іграшки. Ось єдина ознака, за якою можна впізнати продукцію цієї артілі.

Надувний шар. — Лопається при першій же спробі надути його.

Надувна собачка. — Лопається в процесі надування. Фарба липне до рук. В роті залишається неприємний присмак від тієї ж фарби.

Надувний слоник. — Лопається. З фарбою ті ж неприємності, що й у надувної собачки.

Надувний мопсик. — Лопається... І т. д.

Одне слово — це не надувні іграшки, а неприховане надувательство покупців.

Адреса цієї «надувної» артілі: Київ, Прозорівська, 39.

К. КАРИЙ

м. Київ.

«ПЕРЕЦЬ» ДОПОМІГ

Колгоспник з артілі «КІМ», Решетилівського району Полтавської області, писав до «Перця», що в колгоспі залежалося близько 300 цнт. хліба, а голова артілі Стрижак затримує вивозку зерна державі.

Як повідомив Полтавський обком КП(б)У, факти, зазначені в листі, цілком ствердились. Стрижака знято з посади і справу про нього передано слідчим органам. За два дні хліб було вивезено до елеватора. Колгосп «КІМ» уже виконав план хлібоздачі.

ДЕСЬ НА ЗАХОДІ...

Зарисовки з натури... англо-американської

Ні для кого не секрет, що табори для біженців, розташовані в західних зонах Німеччини, в Австрії і в деяких інших західноевропейських країнах, є вогнищами і центрами гуртування військових кадрів найманців, які являють собою організовану військову силу в руках тієї або іншої іноземної держави.

Малюнок В. Гливенка

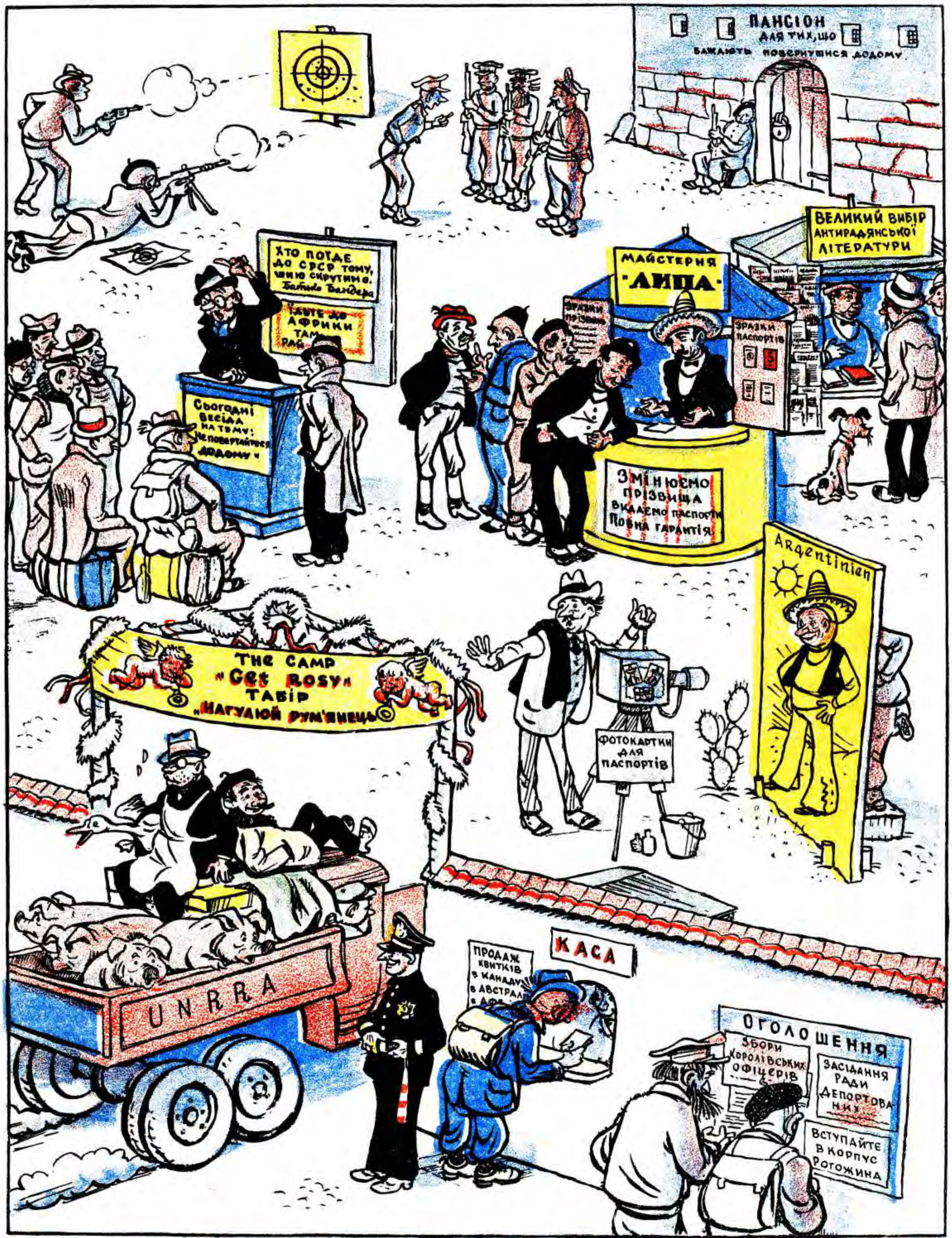

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап Вишня, Я. Галан, О. Козюренко, Ф. Маківчук, (відп. редактор). О. Міхалевич. Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Телефон: 4-02-69, дод. 34. Прийом щодня від 2 до 6 год. Рукописи не повертаються. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 21—22 (104—105) (на укр. языке). Підписано до друку 7.12 1946 р. Стат формат 72x105 см. 1 друк. арк. Кількість знаків в 1 друк. арк. 78.000.

БФ 03223. Друкарня в-ва ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 3776. Тираж 50.000.